

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitólétszám minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, svagy
használtakkal, vagy keret nélküli hirdetések
terméérték szerint egy negyzed
centim. után 8 fill. — Állandó hirdetések
seknél árkedvezmény.

Miért harcolnak?

— nov. 19.

Ha visszatekintünk az ellenzéknek a múlt év június 4-ike óta tanusított magatartására, könnyű lesz megállapítani, hogy az ellenzéknek nemcsak a taktikája, hanem a politikája is csupa kapkodás, tojástánc, bizonytalanság, az előrelátás teljes hiánya volt. Amikor Tisza István a házelnöki székéből egy erőteljes intézkedéssel az obstrukciónak egyszersmindenkorra a nyakát szegte, az ellenzék előbb a botránycsinálás terére lépett, a parlamenti tárgyalásokat trombitálással és brutalizálással igyekezett megakadályozni. Ez a taktika hamarosan csúttörtőköt mondott. Akkor azután következett a parlamenti sztrájk. Hirdették urbi et orbi, hogy a magyar parlamentbe nem mehetnek be, mert a fegyveres erő megakadályozza a bemenegeteltüket. Végig is játszották a komédiát, mindennap megjelentek a parlament körül felállított kordon előtt, gorombáskodtak a csendőrökkel, s azután visszafordultak. Elkövetkezett azonban az az idő is, amikor már kordon nem állott a parlament előtt, de ok a sztrájkot még azután is folytatták és most már nem mentek be a Házba, mert nem ismerték el az ő házszabályukat. Azonban ez a taktika sem vált be alkalmasnak arra, hogy az ellenzék megkopott népszerűségét helyreállítsa, amire elhatározták, hogy hát mégis bemennek. A taktikájuk megváltozását azzal indokolták, hogy botrányok vannak, tehát ezeket a parlamentben kell szellőztetni. Tehát annak idején kivonultak az azzal, hogy a parlamentbe addig be nem teszik a lábukat, míg az új házszabályok el nem pusztulnak, utóbb azonban bementek, dacára annak, hogy az új házszabályok még mindig megvannak. És most már néhány nap óta részt is vesznek a sajtótárgyaláson, természetesen a maguk módja szerint, úgy amint ok a szabadságjogokat értelmezik, vagyis úgy, hogy nekik mindent szabad, ellenben politikai ellenfeleiknek még beszélni sem szabad. Tessék csak elolvasni a parlamenti tudósításokat s abból mindenki meggyőződhet róla, hogy micsoda rémuralmat tudnának teremteni az ellenzéki urak, ha még egyszer kormányra juthatnának. A parla-

menti tudósításokból ugyanis látható, hogy míg az ellenzék szónokai zavartalanul elmondhatják a szönyegen lévő tárgyhoz való hozzászólásukat, addig ha valamelyik kormánypárti képviselő áll fel szólásra, avagy a miniszterelnök kíván nekik válaszolni, nyomban üvöltő dervisekként törnek ki és a legbárdolatlanabb közbeszólásokkal, lármával, zajongásokkal igyekeznek arra, hogy az ellenvélemény képviselői el ne mondhassák a maguk nézeteit. Így értelmezik ok a szólásszabadságot. Ok szólhatnak, de az ellenfelek nem.

A terroristáknak ebbe a módszerbe teljesen beleillik az a nyilatkozat, hogy vigyázzanak a tisztviselők, mert amikor majd ok következnek, ki fogják használni azt a hatalmat, amelyet a mostani törvényhozás szerez a mindenkori kormányának. A jövőre nézve tehát ezt helyezik kilátásba a velük nem érző tisztviselőknek. Így értelmezik ok az egyéni szabadságot, a tisztviselők függetlenségét és véleménynyilvánítási szabadságát.

A képviselőház brutális hangjaitól megvadult közélet hű tükrévé lett a sajtó, amelyben olyan hang kezdett uralkodni, hogy jóízű, békés olvasó borzadva menekült tőle. Ez a terroristikus, sokszor alacsony csapszék-tónus, a könnyelmű rágalmások özöne, a botrány és a hűség hajhászása, melyek az államalkotó tekintélyek lejáratására voltak, olyan sajtóellenes hangulatot teremtettek, hogy ennek okvetlen beállott következménye lett a sajtóreform. Most aztán felesaptak ok a sajtószabadság-védelmezőivé és ezt oly módon teszik, hogy a képviselőház elvadult hangját megsokszorozva intonálják a sajtójukban, ugyanott megfenyegetnek mindenkit, akinek a sajtóreform tekintetében más véleménye van, mert nekik a sajtószabadság is csak arra való, hogy abban a maguk politikai céljaira brutalizáljanak, de tiltakoznak és lehurrogznak minden ellenvéleményt s ha régi írók és publicisták mérsékletre intenek, azokat a sajtószabadság címén valószínűleg üldözőbe veszik. Így értelmezik ok a sajtószabadságot.

A szólásszabadság az egyéni szabadság és a sajtószabadság e vitézei egyébként minden együtett politikai program híján vannak szövetkezésben. Ha máról

holnapra beteljesednék mohó vágyódásuk, s a kormányt csakugyan kézbe kapnák, a legnagyobb zavarban volnának a kormányprogram tekintetében. Mert az csak nem lenne kormányprogrammá tehető, hogy gróf Károlyi Mihály gyűlöli Tisza Istvánt, mert hiszen a Tisza megbuktatása is tárgytalanná lenne már. Mi lenne tehát az ő tárgyi programjuk? Ha egyikük másiktól ezt kérdezzük, rendszerint azt válaszolják, csak egyszer legyünk kormányon, aztán majd meglátjuk. Ez a felfogás pedig teljesen azonos az újpesti tanu felfogásával, aki, mikor tőle azt kérdezték, hogy mire megy tanunak, azt válaszolta, hogy ami találkozik. Az egyesült ellenzék új koalíciója szintén azzal törtet a kormányra, hogy programjává majd azt teszi ami találkozik.

Két miniszteri rendelet.

A külföldi katonakötelesek lakcíme.

Közele a vásárok körül.

— nov. 19.

Zempléncsüregye hivatalnapjának legutóbb megjelent sajtóján két miniszteri rendeletet közöl, melyeket közérdeklő voltuknál fogva ismertetünk:

Az egyik a katonakötelesek lakcíme. Ez egy rendelet, azaz Samu báró honvédelmi miniszter becsátotta ki s ebben érdekesek azok az utmutatások, melyeket a miniszter a külföldi hadkötelesek lakcímeinek kipuhatólására a hatóságoknak ad. A rendelet ezeket mondja:

Tapasztalván, hogy a külföldön tartózkodó és az állítási kötelezettségük teljesítésére felszólítandó állítási köteleseknek a külföldi lakcímeit a hozzám érkezett felterjesztésekben rendkívül hiányosan jelentik be, az ebben a tekintetben követendő eljárás szabályozása végett az alábbi következőket rendelem.

Mint hogy külföldön az egyes államokban szintén igen sok a hasonló nevű város, oly célból, hogy az érdemleges intézkedés részéről haldéktalanul megtehető és az ügyiratoknak kiegészítés céljából való visszatérítése elkerülhető legyen, az európai külföldön tartózkodóknál a lakcímeinek, a város (a helység), az állam és a tartomány nevét, az Európán kívül külföldön pedig, főleg az amerikai Egyesült Államokban

annak az államnak és kerületnek (grófság, county) a nevét is feltétlenül magában kell foglalnia, amelyben az illető város (helység) fekszik.

Ugy az európai, mint az Európán kívüli külföldön, különösen Amerikában, ahol bejelentő kötelezettség, illetőleg ezen az alapon vezetett rendőrségi nyilvántartás nincsen, a nagyobb városokban tartózkodó állítási köteleseknek közelebbi lakcíme, nevezetesen a városnév, az utca neve, vagy száma és a házszám is különös gonddal megállapítandó.

Ebben a tekintetben különösen megbízható támpontul szolgálhat a haza küldött levelek borítékai, illetőleg a borítékokon levő bélyegek postai felülbélyegzése, valamint az Amerikából haza érkezett leveleknél sok esetben a borítékok hátlapjára a levélírók részéről ráírt teljes címek. Megjegyzem, hogy ezeknél az utóbbiaknál az utcának (rövidítve: Str.), a sugár (kör) utnak (rövidítve: Ave), az utnak (rövidítve: Rd.) és a térnek (rövidítve: Pl.), vagy neve, vagy száma van és a postaszekrény (Box) szintén számmal jelezte, amelyet az ottani postahivatalban rendszerint vagy maga az állítási kötelesek, vagy a munkaadója bérel és amelyből a levelek maguk a bérlők által szednek ki.

A pontos lakcímehez szükségesek ezek az adatok, tehát az azokhoz tartozó összes jelekkel és rövidítésekkel együtt, a puhatólási jegyzőkönyvekbe, illetőleg az erre vonatkozó jelentésekbe pontosan és olvashatóan írva veendő fel.

Felhívom ennél fogva a törvényhatóságokat, utasítva a járási tisztviselőket és a puhatólási eszközök előjáróságokat, hogy a külföldön tartózkodó állítási kötelesek puhatólásánál a a fent elmondottak szem előtt tartása mellett járjanak el, vagyis a szűk, a rokonok és a hozzátartozók részéről bemenndott összes adatokat pontosan és olvashatóan jelentésk be, a katonai ügyek ellátásával megbízott központi tisztviselőnek pedig különösen kötelességévé teszem, hogy az erre vonatkozó jelentéseket, illetőleg a hozzám teendő érekesbeni felterjesztéseket, amelyek minden egyes állítási kötelesekre vonatkozólag külön-külön terjesztendők elő, mindannyiszor alapos felülbírálat alá vonja.

A pótvásárok.

Báró Ghyllanyi földművelésügyi miniszter a pótvásárok dolgában a következőket rendelte el:

Több ízben tapasztaltam, hogy a vásárok áthelyezése és pótvásárok engedélyezése iránt előterjesztett kérvények elkészen terjesztetnek fel hozzám oly módon, hogy az áthelyezni kért vásár kérelmezett határnapját, illetőleg a kért pótvásár napját csak pár napi időköz választja el a kérvénynek a vezetésem alatt álló miniszteriumba való érkezés napjától s így a kérelmezett vásáráthelyezés, illetőleg pótvásár esetleges engedélyezése esetén gyakran csak egy-két nap áll rendelkezésre folyamodó vásárgeltulajdonosoknak arra, hogy a pótvásár, illetőleg az áthelyezett vásár

Karácsonyi vásár nov. 16-án kezdődik
Fischer Testvérek divatárubázában
Sátoraljajhely.

határnapját megfelelő módon hirdethessék.

Tekintettel arra, hogy az ily módon elkésetten hirdett vásári határnapokról az érdeklőt vásárlatogató közönség csak későn, vagy egyáltalában nem szerezhet előzetes tudomást és így a vásárokon meg sem jelenhetnek, ami ugy az eladó, mint a vevő közönséget sok esetben súlyosan érinti, végső következtében pedig a vásárforgalommal ezel a vásárlatogató tulajdonos helypénzbevételének csökkenését is eredményezi, szükségét látom egyrészt annak, hogy a vármegye alispánja utján különösen azon országos állatvásárok tulajdonosai, a mely állatvásárok a forgalom nagyságánál fogva országos jelentőségre tettek szert, ezen körülményre nyomtatékosan figyelemztessenek, másrészt, hogy a vásárok áthelyezése vagy pótvásárok engedélyezése iránt előterjesztett kérelmek a vármegye alispánja által mindenkor minden idővesztés nélkül hozzám felterjesztessenek.

Panasz tárgyává tétetvén előttem az is, hogy egyes városok és községek eljárásai a vásári adatokért hozzájuk forduló közönségnek megkereséseit gyakran nem elég pontosan és gyorsan intézik el, utasítom ez alkalommal a törvényhatóság utján a vázaltató községek és városok eljárásait arra is, miszerint a hozzájuk vásári adatokért forduló közönségnek megkereséseit ezentul a legpontosabban és leggyorsabban intézzék el.

A megtámadott jegyző-elnök.

Jegyzők küldöttsége a főispánnál.

— nov. 19.

Már a fővárosi sajtót is foglalkoztatja az a furcsa háborúság, mely a Zemplénmegyei Jegyzői Egyesület elnöke, Rácz János tőketerebesi körjegyző körül kavargó s meglehetősen különös világot vet politikai erkölcsi cseinkre. Arról van szó, hogy a zempléni jegyzői kar legutóbbi politikai állásfoglalását, hogy t. i. egész erejével a munkapárt zászlója alá sorakozott, egyesek az egyesület elnökén, Rácz Jánoson akarják „megtorolni” s ebből az ötletből Tőketerebes község képviselőtestülete minden jogos indok nélkül elvonta a segédmunkaerőt jegyzőjétől, azzal az ürügygel, hogy Rácz János egyesületi ügyekkel tölti az idejét, amit ha nem tesz, nélkülözheti a segédmunkaerőt. Erre a különös határozatra felelt most a Jegyzői Egyesületnek szombaton tartott közgyűlése, mely ez ügyben egyhangulag a következő, — bő indoklással kísért, — határozatot hozta:

A Zemplénvármegyei Községi és Körjegyzői Egyesülete megütközésel vette tudomásul, hogy Tőketerebesi község képviselőtestülete tisztán politikai tendenciából jegyzője és ez időszert egyesületünk elnöke, Rácz János ellen hivatalos terep anyagi és társadalmi mozgalmat indított. Az egyesület határozottan eltilti Tőketerebesi község képviselőtestületének ezen eljárását, mint ahogy bármely tagja ellen politikai okokból elkövetett pressziót is eltilti.

Az egyesület ezen határozat megküldésével ezt Tőketerebesi község képviselőtestületének tudomására adja, egyben felir Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságához, hogy Tőketerebesi községnek jegyzője ellen folyó évi okt. hó 24-én hozott határozatait vegye tárgyalagos felülbírálás alá és az indokolatlanul megtámadott jegyzőnek, közvetve pedig a jegyzői testületnek a sérelmekért szolgáltatás-

son elégtételt. Egyben, mert Tőketerebesi község azon ürügy alatt vonta meg jegyzőjétől az ottani közigazgatás helyes ellátására szükségesnek mutató segédmunkaerőt, mert a jegyző testületi ügyekkel tölti az idejét, ha a vármegye törvényhatósági bizottsága ezt a határozatot fentartaná, az egyesület elvben kimondja, hogy az elnöknek saját pénztára terhére évi átalányt fog segéderő tartására kiutalni.

Egyben ez alkalomból a közgyűlés a vármegye főispánja előtt testületileg tisztelgett, megköszönte a főispánnak a jegyzői kar iránt tanúsított jóindulatát s felkérte, hogy a jegyzői egyesület elnökét, az ellene merő politikai bosszúból indított támadás ellen vegye védelmébe. — A főispán előtt a testület érzelmeit Rácz János elnök tolmácsolta, a tőketerebesi ügyről Halász Pál beszélt. — A főispán meleg szívélyességgel fogadta a jegyzői kart. A tőketerebesi ügyről már előzőleg szerzett tudomást s biztosította a jegyzői kart, hogy az egyesület elnökének sérelme igazságos megvizsgálás tárgya lesz.

Itélnek az ujhelyi polgárbirák.

Rét és félévi fegyházra ítélt gyujtogató.

Az utolsó ciklus a reform előtt.

— nov. 19.

Hétfőn ült össze az ujhelyi esküdtsek az őszi ciklus megtartására s talán a legnagyobb érdekessége ennek a ciklusnak, hogy minden valószínűség szerint ez lesz az utolsó mi nálunk az esküdtsek mai formájában. A legközelebbi ciklusig már minden bizonyonnyal életbelépnek azok a nagyfontosságú változások, melyeket az országgyűlés most iktatott törvénybe s melyek hivatva vannak az intézmény sokszor tapasztalt viszszaállításának kiküszöbölésére. Bár nálunk Ujhelyben örömdeszen ritkán tapasztalhattuk ezeket a ferdeségeket, sőt hosszú időre visszamenőleg emlékezni sem tudunk olyan verdiktekre, melyek az intézmény arnyoldalait tolnák előtérbe, de az országos tapasztalatok nyomán természetesen előtűnik is tisztán áll, hogy a nagy reform már sokáig nem késhehet.

Egy másik érdekessége volt a hétfőn kezdődött esküdtszéki ciklusnak, hogy a hétfői tárgyaláson a közvadás képviselőtestületben új ember szerepelt az ujhelyi esküdtsek előtt: Botár Sándor kir. ügyész, akit a kassai kir. főügyesség ideiglenesen kirendelt az ujhelyi törvényszékhez, az eltávozott Török Géza ügyész állásának betöltéséig. Botár kir. ügyész, aki a kassai főügyességnél működik, hétfői szereplésével mint nagytudású jogász, jeles szónok és ügyes debatter mutatkozott be, akinek dr. Buzsa Béla védővel való párharca igen érdekes és tanulmányos volt.

Az első tárgyaláson Wieland Lajos kir. táblabíró elnökelt, szavazóbirák Kail Béla és dr. Nagy Béla voltak, a jegyzőkönyvet dr. Bárkány Ödön vezette. Tárgyalásra került Kiss János vékei 53 éves ácsmester ügye, kit a közzvát 3 rendbeli gyujtogatással vádolt.

A nagyszámu tanuk vallomásaiból kitűnt, hogy a részeges ácsmester réme volt a falunak, mindenkit, akivel ittas állapotában baja támadt, felgyujtással fenyegetett s fenyegetését 3 esetben be is váltotta. Így még 1910-ben felgyujtotta Szopkó Imre

szénaboglyait, ugyanez évben Szmrécsányi Jenő istállóját, legutóbb, 1913. ápr. 7-én pedig Uj Tóth István eszterét, mely alkalommal több más gazdának a terményei is elpusztultak.

Már az 1910-iki tüzek után Kiss Jánosra gyanakodtak, de mivel tárgyi bizonyíték nem volt ellene, nem tudták a bíróság elé állítani. A legutóbbi gyujtogatáson azonban rajta-vestett; akadtak tanuk, akik rávallottak, hogy a tűz keletkezésekor ott volt a veszedelem színhelyén s amidőn aztán a csendőrök letartóztatták, ő be is ismerte a gyujtogatásokat. Már a vizsgálóbíró előtt ismét tagadott ugyan s azt állította, hogy a csendőrök kintózták, de ez már sokat nem segített rajta.

A vádolt a hétfői tárgyaláson is váltig tagadott. A sok tanu vallomásából legfontosabb volt Kajla István elbeszélése, ki a tűz kitérése előtt a csür mellett ment s onnan olyanforma zajt hallott, mint a kutyakapargálás. Pár perc múlva aztán felcsapott a felhalmozott termények lángja s ennek fényénél látta a tanu Kiss Jánost sietve távozni a csürből.

A tanuk vallomása után érdekes volt az orvosszakértők előadása. — Ugyanis dr. Löcherer Lőrinc beszámíthatlannak tartotta az idült alkoholizmusban szenvedő vádoltat, míg dr. Hornyay beszámíthatónak mondta. Az országos megfigyelő és elmeorvosintézet, hová az ellentétes vélemények folytán vádoltat a vizsgálat során felvitték, dr. Hornyay véleményét erősítette meg.

Botár kir. ügyész tárgyalagos, szép vádbeszédet, Buzsa Béla dr. pedig szintén sikerült védbeszédet mondott, melyben különösen a koronatanu, Kajla István vallomását akarta lerontani, hivatkozván, hogy az illető kancsal, akinek jó látóképességét is kétségbe lehet vonni, továbbá, hogy Kajla „kutyakapargálást” hallott, s ez egész másféle zaj, mint a gyufagyujtás.

Botár kir. ügyész igen ügyes replikájában rámutatott, hogy a gyufagyujtással ugyan különböző gyufák mellett különböző zörejt lehet csinálni, de az tény, hogy kutyakapargálás nyomán még nem csapott fel láng, itt tehát a tanu kétségtelenül jól következtet, amidőn a hallott zörejt utóbb gyufaseregegésnek minősíti.

Wieland Lajos elnök rezüméje után az esküdték tanácskozáásra vonultak vissza, s késő este 1/2 9 óra tájban hirdették ki a verdikket, melylyel Kiss Jánost bűnösnek mondták ki az ez időn történt gyujtogatásban.

Ez alapon a törvényt alkalmazó bíróság az enyhítő 92. §, alkalmazásával két és fél évi fegyházra ítélte a vádoltat s ebben az ítéletben mind-egyik fél megnyugodott, tehát ez jogerős lett.

A tegnapi és mai tárgyalás.

Kedden az esküdtsek Vadász József upori szolgálégyen felett ítélték, ki szolgáltatását Krupa Mihályt azért, mert az részeges a többi bérésekkel kötődött, egy bottal úgy fejbe vágta, hogy nyomban meghalt: Az esküdtsek elnöke Fornszek Béla kuriai bíró, törvényszéki elnök volt, szavazóbirák Görömbey Balázs és dr. Nagy Béla, jegyző dr. Rosenfeld Lajos. A közzvát Liszy Viktor kir. főügyész helyettes képviselte, védő dr. Bajusz Ernő volt. Az esküdték hallál okozó súlyos testi sértésben mondták ki bűnösnek a vádoltat, akit a bíróság ezért 3 évi fegyházra ítélte.

Ma Petroff Illés bodrogszerdahelyi bolgár pék ügye foglalkoztatja az esküdtszéket. Petroff egy másik bolgár péktől ellopott 2700 koronát s mikor azt észrevették, el akarták fogni, háromszor rálött a sértettre, akit megsebesített. Rablással és szándékos emberölés kísérletével van vádolva. Itélet csak estefelé lesz s erről, valamint a tárgyalás lefolyásáról következő számunkban referálunk.

Bartos Ferencz bünei.

36 betörést ismert be a híres zempléni betörő.

— Az ujhelyi betörések. —

— nov. 19.

Barta (Bartos) Ferenc az Ujhelyben jól ismert betörőnek Nagymihályban történt elfogatásáról már írtunk. Most a nyomozás adatait ismertetjük, amelyek a nagystylü gonosztevőnek hatalmas bűnlajstromát tárják fel:

Bartos Ferencről, ki most már az ügyesség foglya és elfogatása óta kiderült, hogy a legutóbbi időben egymásután harminchat betörést követett el.

Bartos Ferencnek az utóbbi időben elkövetett betöréseiben bűntársai is voltak. Az egyik Üveges József fuvaros, akit azonban egyelőre szabdlábra helyeztek, mert nem volt közvetlen részese a bűncselekményeknek, a másik pedig Vincze István rostakötő, aki Bartossal egyidejűleg két és fél évig volt elzárva a szamosújvári fegyházban s a rostakötést is ott tanulta meg.

A nyomozás eddig a következő betöréseket bizonyította rá az ujhelyi betörőkirályra és bűntársára:

Mindenekelőtt az ujhelyi öt betörést ismerte el Bartos Ferenc. Azután Vincze István segítségével betört Csörgön Weinstock Farkasnál, Nadzon György kovácsmesternél, báró Sennyey Gézánál és Burger Salamon határesárdájában. Betörték továbbá Juhász János, Jaranak Jakab, Poljanszky András tőketerebesi és Kájel János hosszulázi lakosoknál. Kifosztották a zemplénivásárhelyi hitelszövetkezetet és Milosinszky Alajos üzletvezető lakását. Bánóozon Sohón Bernát koresmárost, Barancson Iváncsó József földbirtokost károsították meg. Terebesen azonkívül Anczi Jánoshoz is betörték, míg Alsóhalason és környékén összesen tizenöt betörést követtek el.

A bűnösök kézrekerítése és az esetek kinyomozása körül kiváló munkát végzett a csendőrség. Különös elismerés illeti Miski Zsigmond járőr-mestert, aki társaival együtt éjjelnappal fáradságot nem kímélve üldözte a tetteseket és gyűjtötte a terhelő adatokat. Ezek közül hat lovas és hét gyalogos csendőr fáradozott a nyomozás érdekében.

Bartos Ferencet Miski járőr-mester utasítására Tóth rendőr-mester fogta el Nagymihályon, Vincze Istvánt pedig Budapestben kerítette kézre Miski őrmester egy államrendőrségi detektív segélyével.

Vincét Budapesten, Práter-utca 65. sz. alatti lakásán tartóztatták le és átkísérték Piliscesabára, ahol ezidőszert katonai szolgálatot teljesít. Előbb a katonai hatóság fog leszámolni vele, azután körül az ügye a bíróság elé. A betörők lakásán nagymennyiségű pénz, ékszert és különböző bűnjelkeket találtak, amelyeket Miski járőr-mester átszolgáltattott a bíróságnak.

HIREK.

Az urnák előtt.

Megyebizottsági választások.

A megyebizottsági tagok választásának napjára virradtunk ma. Az urnákat reggeltől délután 4 óráig, amíg e sorokat írjuk, sorra felkeresték a polgárok, hogy szavazzanak azok felett, akikre érdekeiknek a törvényhatóságban való képviseletét bizni óhajtják, kiket a közérdekű munkásságra alkalmasoknak, hivatottaknak tartanak.

A szavazó lapok összeszámlálása csak az esti órákban ér véget s így

az eredm előre esa hetünk a Elsősorba hiszen, h sikert ér telmény, meg. Az amely n melyik a fölfogásá megítélés az érder Mindenle legbölcsé De érvét a jelölés tömegébe

Az jelöléseit nyilatkozó kilátásai kijelöltek szempon lapította vényható lát, mu szellemi bevált és erők meg ket vonj közéleti saiknak bizalma és méltó

Az amely fe lelkiismeré gárság e a szavaz lesnek te fogja me A s Nagy B Fuchs J A szavaz leözönlő man tart lyel.

Zempléni jesi gör. leztük, s gátására nöci v közőnség hosszú k hol Nov edes aty dégül lá

Párnón. szül. Pá nadik sz 17-én ür let tartat plomban Derfny nos végy kamarás és szám tével. A Gusztáv cia, az t nagy sz alatt De nét, Siki Gézát é társaság gonyileg grófnét.

várdai b esküszik kának, le ler Sánd

A várm lészeti e baton d gyűlésé gyei főj lésen M dasági e kay Ö József, Sándor, Illésház dús Sár igazgató ujhelyi Berzevi

az eredmény még nem ismeretes, egyelőre csak az előjelekből következtethetünk a mai választás eredményére. Elsősorban a jelöltek névsorából, mert hiszen, hogy egyik, vagy másik párt sikert érjen el, ahhoz az első követelmény, hogy jelöltjeit jól válassza meg. Az igazi, a helyes jelölés az, amely nem diktálni akar, hanem a melyik a polgárság gondolkodásának, főfogásának megfigyelésével, helyes megítélésével jól ki tudja választani az érdemeseket és az arravalókat. Mindenkinek tetszését bizonyára a legbőlcsebb jelölés se tudja megtalálni. De érvényesülni tud és sikert arat az a jelölés, amely a választók túlnyomó tömegében visszhangot talál.

Az ujhelyi nemzeti munkapárt jelöléseit a közhangulat ilyen megnyilatkozása biztatja a győzelem teljes kilátásaival. A nemzeti munkapárt a jelöltek névsorát egyedül annak a szempontnak figyelembe vételével állapította meg, hogy azzal a várm. törvényhatósági bizottságának színvonalát, munkabírását, alkotó erejét és szellemi tartalmát fokozza, hogy a bevált és érdemeseknek bizonyult régi erők megtartása mellett olyan új erőket vonjon be, akiket nagyrészt eddigi közéleti szereplésük, vagy polgártársaiknak velük szemben megnyilvánult bizalma és szeretete tesznek hivatottá és méltóvá a megválasztásra.

Az ujhelyi nemzeti munkapárt, amely felelőssége súlyával, nyugodt lelkiismerettel állította jelöltjeit a polgárság elé, joggal bizik abban, hogy a szavazás eredménye ennek a jelölésnek teljes, csorbítatlan győzelmét fogja meghozni.

A szavazatszedő bizottság elnöke Nagy Barna, tagjai Guttman Mór, Fuchs Jenő és Szepessy Simon voltak. A szavazásnál, a nagy csoportokban lezönlő szavazók között Friss Heiman tartotta fenn a rendet kellő eréllyel.

— Az eperjesi gör. kath. püspök Zemplénben. Dr. Novák István eperjesi gör. kath. püspök, mint előre jeleztük, szombaton délután szülei látogatására Dobrókára érkezett. A bányászati vasuti állomáson nagyszámú közönség várta az új püspököt és hosszú kocsiorsó kísérette Dobrókára, ahol Novák János plébános, a püspök édes atyja, a püspök kíséretét vendégül látta.

— Az Andrássy-család ünnepe Parnón. Özvegy Andrássy Manóné, szül. Pálffy Gabriella grófné nyolcvanadik születése alkalmából november 17-én ünnepélyes hálaadó istentisztelet tartatott a parnói róm. kath. templomban. Az ünnepélyes sz. misét Derfinyák Béla parnói esperes-plébános végezte, Sikorszky Endre pápai kamarás, gálszécsi esperes plébános és számos paptársai fényes segédletével. A sz. misén özv. báró Fischer Gusztávné, a környékbeli intelligencia, az uradalmi tiszték és a hívek nagy száma megjelent. A diszebed alatt Derfinyák Béla az ünnepelt grófnét, Sikorszky Endre gróf Andrássy Gézárt éltette. Az egybegyűlt asztaltársaság a diszebed alkalmából sürgönyileg üdvözölte a Bécsben időző grófnét.

— Esküvő. Kondor Aladár kisvárdai banki főkönyvelő e hó 30-án esküszik örök hűséget Gombos Marikának, lapunk jeles munkatársa, Knopfler Sándor leányának.

— A szőlészeti szakosztály ülése. A vármegyei gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya szombaton délelőtt tartotta november havi gyűlését Thuránszky László vármegyei főjegyző elnöke alatt. A gyűlésen Meczner Gyula főispán, a gazdasági egyesület alelnöke, dr. Nyomárkay Odón, Constantin Géza, Buza József, Bernáth Aladár, dr. Szabó Sándor, Éva Lajos, Molnár János, Illésházi Endre szőlősgazdák, Hegedűs Sándor a tarzali vincellérskola igazgatója, Deák Antal a sátoralj-ujhelyi állami borpince igazgatója és Berzeviczy Béla gazdasági egyesületi

titkár vettek részt. — Elsősorban az Illésházi Endre szőlőbirtokos által a szakosztály megbízásából készített bornyilvántartás tervezete került tárgyalás alá. Országos a panasz, hogy a bortörvény végrehajtása során kiadott s a földművelésügyi miniszteriumban tervezett bornyilvántartási tervezet a használatban nem váltott be. A földművelésügyi miniszterium a zempléni vármegyei gazdasági egyesületet bizta meg a minta megtervezésével, a megbízás alapján készült a bemutatott minta, mindenben szorosán ragaszkodván a kassai ipar- és kereskedelmi kamara adta utasításokhoz. A szakosztály Constantin Géza, dr. Szabó Sándor és Meczner Gyula főispán felszólalásai után elfogadta a bemutatott tervezetet. Több folyó ügy elintézése után a Tokaj-Hegyalja ez évi szüreti eredményéről Hegedűs Sándor vincellérskolai igazgató számolt be. A Tokaj-Hegyalja 8657 katasztrális holdat kitevő területen 38,373 hektoliter, (28,000 hordó) s így átlag 44 hektoliter bor termett. Legtöbb termett Tolesva és vidéken, ahol az átlag 12.5, legkevesebb termett Tokajban és Tarzalán, ahol az átlag 1.1 hektoliter.

— Oppitz Sándor a Kazinczy-körben. Vasárnap délután kitünő auspiciumok között, jól sikerült estélylyel nyitotta meg a Kazinczy-kör ezidei szezonját. Az estélyen Oppitz Sándor, a nagymihályiak tudós, nagyműveltségű főpapja tartott igen érdekes utleirő előadást, mely a nagyszámú közönségnek kiváló élvezetet szerzett. A közkezdelt felolvasó pompás ötletekkel, szellemes, színes előadásával mindvégig lebilincselte a közönség figyelmét s az első est sikerét megteremtette.

— Az első fecske. Ujhely sivár társadalmi életében megjelent az első mulatság híre. Bernáth Aladárné a gyermekvédő egyesület fíradhatlan, ügybuzgó elnöknője december 6-ára a vármegyei háza termeibe gyűjti össze Ujhely apróságait s felnőtteit. Kedves gondolat, hogy az elhagyott gyermekek segélyezésében közreműködjenek a gyermekek is. Lesz tombola, — hihetőleg sok száz nyerevény, — lesz gyermekmese, melyet vetített képek fognak tarkítani s lesz valószínűleg tánc is ugy a gyermekek, mint felnőttek mulatságára; szóval egy kedves estélyre van kilátás, melyről hihetőleg mindenki szép emléket fog hazavinni, e mellett pedig a gyermekvédő egyesület védelmei részére tekintélyes összeget fog jövedelmezni a mulatság, mi annál inkább remélhető, mert a belépőjegyek ára oly olcsóra van szabva, hogy mindenki, vagyons s kevésbé vagyons egyaránt megjelenhet. Külön meghívó nem lesz kibocsátva, azon mindenki megjelenhetik, minél többen, annál jobb. Az estélyről a következő falragaszok lettek kiboosátva:

Meghívó. A gyermek menhely sátoralj-ujhelyi telep bizottsága a gondjaira bízott gyermekek karácsonyi felruházására 1913. évi december hó 6-án (szombaton) estélyt rendez a vármegyei háza termében, tombolával és vetített képes gyermekmesevel egybekötve. Az estély d. u. 6 órakor kezdődik s arra a jótékony cél érdekében a város közönségét és gyermekeit tisztelettel meghívjuk. A belépő jegy ára 1 korona, gyermekeknek 10 éven alul 50 fillér. Ugy a jótékony pénzáradományokat mint a tombola tárgyakat kérjük Dr. Hornyay Béla urhoz küldeni. Sátoralj-ujhely 1913. évi november hó 20. A telep-bizottság elnöksége.

— A Közművelődési egyesület választmányi ülése. A Zempléni vármegyei Közművelődési Egyesület tegnapi, kedden délelőtt tartotta meg választmányi ülést a vármegyei házában, mintegy 8-10 választmányi tag, közöttük több vidéki is, jelenlétében. Az ülésen, melyen Bessenyei István elnök, néhány apróbb ügyön kívül két fontosabb dolgot intéztek el. Az egyik az egyesület 1914. évi költségvetése, melyre 18.000 koronát irányoztak elő.

A másik, az Andrássy Dénes gróf emlékezetére tartandó diszközgyűlés terve volt. Erre vonatkozólag elhatározták, hogy a diszközgyűlést a jövő esztendő elején, lehetőleg a nemes-szívű gróf halálának évfordulóján fogják megtartani. Mint értesülünk, a Közművelődési Egyesület szorosabb nexusba lép a nemrég alakult s már egy ízben fényesen szerepelt Városi Dalegyülettel s az említett diszközgyűlésen, valamint a Közművelődési Egyesület tervezett vidéki felolvasásain a Dalegyület is szerepelni fog énekszámokkal. Mindenesetre nagyon életrevaló és helyes ez a terv, mert általa részben a Dalegyület nagyobb működési térhez jut, másrészt pedig a Közművelődési Egyesület felolvasásait is szívesebben és nagyobb számban fogja a közönség felkeresni, ha ott a mindenesetre szórakoztató felolvasásokon kívül még zenei élvezethez is juthat. Az Andrássy Dénes-féle hagyaték ügyében, mint tudjuk, az Egyesület megállapodásra jutott már az örökösökkel s ehhez csupán a hitbizományi bíróság jóváhagyása hiányzik még, ami rövidesen meg fog történni. A megállapodás szerint körülbelül 200—200.000 korona jut a Közművelődési Egyesületnek. Ez ügygel különben az egyesület közgyűlése, mely december 10—15-e között lesz, szintén foglalkozni fog.

— Eljegyzés. Polgár Finikét eljegyezte Herskovits Lajos kereskedő Ungvárról. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— A központi választmány újra alakítása. Az 1910. évben újból alakított központi választmány megbízatása az 1913. évi dec. 31-én megszűnik. Minthogy az országgyűlési képviselők választásáról szóló új törvény még nem lépett életbe, a központi választmányok újalakítására a jelenleg érvényes régi törvény értelmében s az eddigi módon kell gondoskodni. A belügyminiszter körrendeletet intézet a törvényhatóságokhoz, hogy a központi választmány megbízatási idejének lejártá előtt intézkedjék.

— Bajnoki mérkőzések. Az „Egyetértés”—Kassai AC. vasárnapi bajnoki mérkőzése csakugyan az volt, aminek jósoltuk: a Dávid és Góliát harca, s a harc kimenetele, eredménye is ugyan csak megegyezik a bibliai párviadal eredményével, t. i. itt is a kis Dávid győzött, habár győzelme csak negatív értékű volt is. Mert azt, hogy a kerület bajnokcsapata a kerület leggyengébb csapatát csak 2:0 arányban tudta legyőzni, igazán ennek a gyengébb csapat győzelmének kell venni. Pedig nem lehetne azt mondani, hogy a KAC. nem törekedett volna nagyobb goalarányú győzelmet elérni, de körülbelül ugy volt vele, mint a kitünő vívó, mikor nagyon gyenge ellenféllel kerül össze: zavarba jött ellenfelének ki nem számított és ki nem számítható kapkodásán. — A míg a KAC. Ujhelyben ezt a kétes értékű diadalt vívta ki, addig a SAC. Kassán ugyan csak minimális goalkülönbséggel, de más körülmények között, 3:2 arányban győzte le a Kassai KK. jól játszó csapatát. Az első félidőben a SAC. támad gyakrabban és jobbszélője remek beadásából Edus center védhetetlen, klasszikusan szép goalt lő, mely azután az első félidő egyetlen goalja is maradt. A második félidő elején megint a SAC. van fényben s bár a KKK. határozottan jobban kombinál, viszont a SAC. támadásai veszélyesebbek s Edus center révén rövidesen a második, majd egy megítélt tizenegyesből Steinhöfer révén harmadik goalját éri el. A kassai csapat akkor kezd csak formába jönni, egyre támad s végre egy gyönyörű tiszta offside helyzetből első, majd egy a szél által vitt 30 méteres lövésből második goaljához jut. A félhomály miatt azután a bíró 4 perccel a játékidő letelte előtt lefújta a mérkőzést. A SAC-nak ez ősszel ez volt az utolsó bajnoki mérkőzése s hogy ezt megnyerje, arra nagy szüksége

volt a második hely elérése végett. A csapat minden embere közepesen játszott, amit ugy lehetne leginkább kifejezni, hogy sem abszolút jó, sem abszolút rossz játékot nem produkált egyikük sem.

— A Szabad Lyceumban vasárnap délután Sauerman József főgimn. tanár tartott érdekes vetítettképes előadást a növényvilágról. Az előadó tanár könnyen érthető, világos módon magyarázta el a szép számmal egybegyűlt közönségnek a növények fejlődési, táplálkozási folyamatát s néhány rögtönzött megjegyzésével állandó derűtségben tartotta a publikumot, mely azután a jól sikerült előadásért hálás tapsokkal jutalmazta az előadó tanárt.

— A moziban vége felé jár már a szezon és a mozi vezetősége igyekszik a még hátralévő néhány előadás minnél érdekesebb, élvezetesebb műsort nyújtani a közönségnek. Így ma este a Nordisk társaság remek drámája a háromfelvonásos „Ilyen az élet” kerül színre Susanne Grandais, a legszebb mozisínésznővel a főszerepben. Ezen kívül egy kisebb dráma, két humoros és egy természetfilmet bővít a műsort. Szombaton, Psylanderrel a főszerepben, a „Fenség” című 3 felvonásos dráma kerül színre, szintén több kiséző kép mellett.

— Tűzvész Kisberezsnynén. Hutnyán János kisberezsnyei lakos háza padlásán tűz támadt, mely hamar átcsapott a tetőzetre és a házat összes berendezésével s a gazdasági eszközökkel együtt elpusztította. Biztosítva nem volt és így kára 3000 korona. A tüzet állítólag rozoga kéménye idézte.

— Javulnak a pénzügyi viszonyok. A hosszas pénzügyi válság után némileg talán mégis enyhülni fog a pénzpiac. Budapesti jelentés szerint az erős ultimó után enyhülés állott be, amely, ha valami közbe nem jön, tartós is lesz. Bécsben bőséges pénzkínálat van, Budapesten szintén van már elég pénz, úgy, hogy az ajánlat, hosszú idő után, talán először, nagyobb mint a kereslet. Az Osztrák-Magyar Bank státusza egy hét alatt 144:2 millió koronával javult és 125 millió koronával jobb a státusza, mint a múlt év hasonló szakában.

— Megjelent 1914-re a Kincses Kalendárium a gyakorlati élet általános utmutatója. Ára kötvé 2 kor. XVIII. évfolyam. Kapható Lóvy Adolf és Szabó könyvkereskedésében Sátoralj-ujhely.

— Uj villanylámpa. A Magyar Siemens Schuckert Művek által forgalomba hozott Wotán lámpa a legtekintélyesebbet képezi, ami ezen a téren gyártott. A Wotán lámpa nemcsak, hogy majdnem elpusztíthatatlan, hanem a rendkívüli nagy árammegtakarítás ami ezen lámpa használatával elérhető, nemcsak a beszerzési árat téríti meg takarékoságánál fogva, hanem az állandó, egyforma égőképességénél fogva minden áramfogyasztónak a legmelegebben ajánlható. A Wotán lámpa a Magyar Siemens Schuckert Művek, Teréz-körút 36. sz. alatti kiállítási termében bármikor megtekinthető. Árjegyzék kapható.

Kiállítás Sátoralj-ujhelyben.

SZEGŐ SÁNDOR áruháza nagy szörmekiállítást rendez, melynek megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Vétel nem kötelező. Megleppő olcsó árak. Bővebbet a kirkakat.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

F. I. Szőlőse. A versek gondolatai igen szépek, csupán kivételük, verseztük nem tít még meg a közhíretség mértékét. Fordítson több gondot a versformákra s akkor, hisszük, fog még megfelelőt is produkálni.

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla

Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.

Laptulajdonos: Éhler Gyula.

595

B145

780: 50
180

h97

PÓTLÁS

B 1 4 5

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, vagy
liszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Miért harcolnak?

— nov. 19.

Ha visszatekintünk az ellen-
zéknek a múlt év június 4-ike óta
tanúsított magatartására, könnyű
lesz megállapítani, hogy az ellen-
zéknek nemcsak a taktikája, ha-
nem a politikája is csupa kap-
kodás, tojástánc, bizonytalanság,
az előrelátás teljes hiánya volt.
Amikor Tisza István a házelnöki
székből egy erőteljes intézkedés-
sel az obstrukciónak egyszerűsmin-
denkorra a nyakát szegte, az el-
lenzék előbb a botránycsinálás
terére lépett, a parlamenti tár-
gyalásokat trombitálással és bru-
talizálással igyekezett megakadá-
lyozni. Ez a taktika hamarosan
csütörtököt mondott. Akkor az-
után következett a parlamenti
sztrájk. Hirdették urbi et orbi,
hogy a magyar parlamentbe nem
mehetnek be, mert a fegyveres
erő megakadályozza a bemene-
telüket. Végig is játszották a ko-
médiát, mindennap megjelentek a
parlament körül felállított kordon
előtt, gorombáskodtak a csend-
őrökkel, s azután visszafordultak.
Elkövetkezett azonban az az idő
is, amikor már kordon nem állott
a parlament előtt, de ők a sztrájk-
ot még azután is folytatták és
most már nem mentek be a Házba,
mert nem ismerték el az ő ház-
szabályukat. Azonban ez a tak-
tika sem vált be alkalmasnak
arra, hogy az ellenzék megkopott
népszerűségét helyreállítsa, amire
elhatározták, hogy hát mégis be-
mennek. A taktikájuk megválto-
zását azzal indokolták, hogy bot-
rányok vannak, tehát ezeket a
parlamentben kell szellőztetni. Te-
hát annak idején kivonultak az-
zal, hogy a parlamentbe addig
be nem teszik a lábukat, míg az
új házszabályok el nem pusztul-
nak, utóbb azonban bementek,
dacára annak, hogy az új ház-
szabályok még mindég megvan-
nak. És most már néhány nap óta
részt is vesznek a sajtótárgyalá-
son, természetesen a maguk módja
szerint, úgy amint ők a szabad-
ságjogokat értelmezik, vagyis
ugy, hogy nekik mindent szabad,
ellenben politikai ellenfeleiknek
még beszélni sem szabad. Tessék
csak elolvasni a parlamenti tudó-
sításokat s abból mindenki meg-
győződhet róla, hogy micsoda
rémuralmat tudnának teremteni
az ellenzéki urak, ha még egyszer
kormányra juthatnának. A parla-

menti tudósításokból ugyanis lát-
ható, hogy míg az ellenzék szó-
nokai zavartalanul elmondhatják
a szőnyegen lévő tárgyhoz való
hozzászólásukat, addig ha vala-
melyik kormánypárti képviselő
áll fel szólásra, avagy a minisz-
terelnök kíván nekik válaszolni,
nyomban üvöltő dervisekként tör-
nek ki és a legbárdolatlanabb
közbeszólásokkal, lármával, zajon-
gásokkal igyekeznek arra, hogy
az ellenvélemény képviselői el
ne mondassák a maguk nézeteit.
Igy értelmezik ők a szólásszabad-
ságot. Ők szólhatnak, de az ellen-
felek nem.

A terroristáknak ebbe a mód-
szerébe teljesen beleillik az a
nyilatkozat, hogy vigyázzanak a
tisztviselők, mert amikor majd
ők következnek, ki fogják hasz-
nálni azt a hatalmat, amelyet a
mostani törvényhozás szerez a
mindenkori kormányoknak. A jövőre
nézve tehát ezt helyezik kilátásba
a velük nem érző tisztviselőknek.
Igy értelmezik ők az egyéni sza-
badságot, a tisztviselők függet-
lenségét és véleménynyilvánítási
szabadságát.

A képviselőház brutális hang-
jaitól megvadult közélet hű tükré-
vé lett a sajtó, amelyben olyan
hang kezdett uralkodni, hogy jó-
izlésű, békés olvasó borzadva
menekült tőle. Ez a terrorisztik-
us, sokszor alacsony csapszéki
tónus, a könnyelmű rágalmozások
özöne, a botrány és szenzáció
hajhászás, melyek az államalkotó
tekinthetők lejáratására vezettek,
olyan sajtóellenes hangulatot te-
remtettek, hogy ennek okvetlen
beállott következménye lett a
sajtóreform. Most aztán felcsaptak
ők a sajtószabadság-védelmezőivé
és ezt oly módon teszik, hogy a
képviselethez elvadult hangját
megsokszorozva intonálják a saj-
tójukban, ugyanott megfenyeget-
nek mindenkit, akinek a sajtó-
reform tekintetében más véle-
ménye van, mert nekik a sajtószab-
adság is csak arra való, hogy
abban a maguk politikai céljaira
brutalizáljanak, de tiltakoznak és
lehurrognak minden ellenvéle-
ményt s ha régi írók és publi-
cisták mérsékletre intenek, azo-
kat a sajtószabadság címén való-
sággal üldözőbe veszik. Igy értel-
mezik ők a sajtószabadságot.

A szólásszabadság az egyéni
szabadság és a sajtószabadság e
vitézei egyébként minden egy-
öntetű politikai program hiján
vannak szövetkezésben. Ha máról

holnapra beteljesednék mohó vá-
gyódásuk, s a kormányt csak-
ugyan kézbe kapnák, a legnagyobb
zavarban volnának a kormány-
program tekintetében. Mert az
csak nem lenne kormánypro-
grammá tehető, hogy gróf Károlyi
Mihály gyűlöli Tisza Istvánt, mert
hiszen a Tisza megbuktatása is
tárgyalanná lenne már. Mi lenne
tehát az ő tárgyi programuk?
Ha egyikük másiktól ezt kér-
dezzük, rendszerint azt válaszol-
ják, csak egyszer legyünk kor-
mányon, aztán majd meglátjuk.
Ez a felfogás pedig teljesen azo-
nos az upesti tanu felfogásával,
aki, mikor tőle azt kérdezték,
hogy mire megy tanunak, azt
válaszolta, hogy ami találkozik.
Az egyesült ellenzék új koalíciója
szintén azzal törtet a kormányra,
hogy programjává majd azt teszi
ami találkozik.

Két miniszteri rendelet.

*
A külföldi katon-
kötelesek lakcíme.

*
Késedelem a pótvásárok körül.

— nov. 19.

Zemplénnérmegye hivatalos lap-
jának legutóbb megjelent száma két
miniszteri rendeletet közöl, melyeket
közérdekű voltuknál fogva alább is-
mertetünk:

A kivándorlók lakcíme.

Az egyik rendeletet Hazai Samu
báró honvédelmi miniszter becsátotta
ki s ebben érdekesek azok az utmu-
tatások, melyeket a miniszter a kül-
földi hadkötelesek lakcímeinek kipu-
hatolására a hatóságoknak ad. A ren-
delet ezeket mondja:

Tapasztalván, hogy a külföldön
tartózkodó és az állítási kötelezettsé-
gük teljesítésére felszólítandó állítás-
köteleseknek a külföldi lakcímét a
hozzám érkezett felterjesztésekben
rendkívül hiányosan jelentik be, az
ebben a tekintetben követendő eljá-
rás szabályozása végett az alább kö-
vetkezőket rendelem.

Mint hogy külföldön az egyes ál-
lamokban szintén igen sok a hasonló
nevű város, oly ebből, hogy az ér-
demleges intézkedés részemről hala-
dékalanul megtehető és az ügyira-
toknak kiegészítés céljából való visz-
szaküldése elkerülhető legyen, az
európai külföldön tartózkodóknál a
lakcímet, a város (a helység), az
állam és a tartomány nevét, az
Európán kívül külföldön pedig, főleg
az amerikai Egyesült Államokban

annak az államnak és kerületnek
(grófság, county) a nevét is feltétle-
nül magában kell foglalnia, amelyben
az illető város (helység) fekszik.

Ugy az európai, mint az Európán
kívüli külföldön, különösen Ameriká-
ban, ahol bejelentő kötelezettség, il-
letőleg ezen az alapon vezetett rend-
őrségi nyilvántartás nincsen, a na-
gyobb városokban tartózkodó állítás-
köteleseknek közelebbi lakcíme, ne-
vezetesen a városrész, az utca neve,
vagy száma és a házszám is különös
gonddal megállapítandó.

Ebben a tekintetben különösen
megbízható támpontul szolgálnak a
haza küldött levelek borítékai, ille-
tőleg a borítékokon levő bélyegek
postai felülbélyegzése, valamint az
Amerikából haza érkezett leveleknél
sok esetben a borítékok hátlapjára a
levélírók részéről ráírt teljes címek.
Megjegyzem, hogy ezeknél az utó-
biaknál az utcának (rövidítve: Str.),
a sugár (kör) utca (rövidítve: Ave),
az utnak (rövidítve: Rd.) és a térnek
(rövidítve: Pl.), vagy neve, vagy
száma van és a postaszekrény (Box)
szintén számmal jeleztetik, amelyet
az ottani postahivatalban rendszerint
vagy maga az állításköteles, vagy a
munkaadója bérel és amelyből a le-
velek maguk a bérlők által szedet-
nek ki.

A pontos lakcímehez szükségesek
ezek az adatok, tehát az azokhoz tar-
tozó összes jelekkel és rövidítésekkel
együtt, a puhatolási jegyzőkönyvekbe,
illetőleg az erre vonatkozó jelenté-
sekbe pontosan és olvashatóan írva
veendő fel.

Felhívom ennél fogva a törvény-
hatóságot, utasítsa a járási tisztvisel-
őket és a puhatolást eszközöző elől-
járóságokat, hogy a külföldön tartó-
zkodó állításkötelesek puhatolásánál a
a fent elmondottak szem előtt tartása
mellett járjanak el, vagyis a szülők,
a rokonok és a hozzátartozók részé-
ről bementett összes adatokat pon-
tosan és olvashatóan jelentseék be, a
katonai ügyek ellátásával megbízott
központi tisztviselőnek pedig különö-
sen kötelességévé teszem, hogy az
erre vonatkozó jelentéseket, illetőleg
a hozzám teendő e részbeni felterjesz-
téseket, amelyek minden egyes állí-
táskötelesre vonatkozólag külön-külön
terjesztendőek elő, mindannyiszor
alapos felülbírálat alá vonja.

A pótvásárok.

Báró Ghyllányi földművelésügyi
miniszter a pótvásárok dolgában a
következőket rendelte el:

Több ízben tapasztaltam, hogy
a vásárok áthelyezése és pótvásárok
engedélyezése iránt előterjesztett kér-
vények elkésletten terjesztetnek fel
hozzám oly módon, hogy az áthe-
lyezni kért vásár kérelmezett határ-
napját, illetőleg a kért pótvásár nap-
ját csak pár napi időköz választja el
a kérvénynek a vezetésem alatt álló
miniszteriumba való érkezés napjától
s így a kérelmezett vásáráthelyezés,
illetőleg pótvásár esetleges engedélye-
zése esetén gyakran csak egy-két nap
áll rendelkezésre folyamodó vásár-
jogtulajdonosok arra, hogy a pót-
vásár, illetőleg az áthelyezett vásár

Karácsonyi vásár nov. 16-án kezdődik
Fischer Testvérek divatruházában
Sátoraljajhely.

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitlárben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
liszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Miért harcolnak?

— nov. 19.

Ha visszatekintünk az ellen-
zéknek a múlt év június 4-ike óta
tanúsított magatartására, könnyű
lesz megállapítani, hogy az ellen-
zéknek nemcsak a taktikája, ha-
nem a politikája is csupa kap-
kodás, tojástánc, bizonytalanság,
az előrelátás teljes hiánya volt.
Amikor Tisza István a házelnöki
székből egy erőteljes intézkedés-
sel az obstrukciónak egyszersmin-
denkorra a nyakát szegte, az el-
lenzék előbb a botránycsinálás
terére lépett, a parlamenti tár-
gyalásokat trombitálással és bru-
talizálással igyekezett megakadá-
lyozni. Ez a taktika hamarosan
csütörtököt mondott. Akkor az-
után következett a parlamenti
sztrájk. Hirdették urbi et orbi,
hogy a magyar parlamentbe nem
mehetnek be, mert a fegyveres
erő megakadályozza a bemene-
telüket. Végig is játszották a ko-
médiát, mindennap megjelentek a
parlament körül felállított kordon
előtt, gorombáskodtak a csend-
őrökkel, s azután visszafordultak.
Elkövetkezett azonban az az idő
is, amikor már kordon nem állott
a parlament előtt, de ők a sztrájk-
ot még azután is folytatták és
most már nem mentek be a Házba,
mert nem ismerték el az ő ház-
szabályukat. Azonban ez a tak-
tika sem vált be alkalmasnak
arra, hogy az ellenzék megkopott
népszerűségét helyreállítsa, amire
elhatározták, hogy hát mégis be-
mennek. A taktikájuk megválto-
zását azzal indokolták, hogy bot-
rányok vannak, tehát ezeket a
parlamentben kell szellőztetni. Te-
hát annak idején kivonultak az-
zal, hogy a parlamentbe addig
be nem teszik a lábukat, míg az
új házszabályok el nem pusztul-
nak, utóbb azonban bementek,
dacára annak, hogy az új ház-
szabályok még mindig megvan-
nak. És most már néhány nap óta
részlet is vesznek a sajtótárgyalá-
son, természetesen a maguk módja
szerint, úgy amint ők a szabad-
sádjogokat értelmezik, vagyis
ugy, hogy nekik mindent szabad,
ellenben politikai ellenfeleiknek
még beszélni sem szabad. Tessék
csak elolvasni a parlamenti tudó-
sításokat s abból mindenki meg-
győződhetik róla, hogy micsoda
rémuralmat tudnának teremteni
az ellenzéki urak, ha még egyszer
kormányra juthatnának. A parla-

menti tudósításokból ugyanis lát-
ható, hogy míg az ellenzék szó-
nokai zavartalanul elmondhatják
a szőnyegen lévő tárgyhoz való
hozzászólásukat, addig ha vala-
melyik kormánypárti képviselő
áll fel szólásra, avagy a minisz-
terelnök kíván nekik válaszolni,
nyomban üvöltő dervisekként tör-
nek ki és a legbárdolatlanabb
közbeszólásokkal, lármával, zajon-
gásokkal igyekeznek arra, hogy
az ellenvélemény képviselői el
ne mondassák a maguk nézeteit.
Igy értelmezik ők a szólásszabad-
ságot. Ők szólhatnak, de az ellen-
felek nem.

A terroristáknak ebbe a mód-
szerébe teljesen beleillik az a
nyilatkozat, hogy vigyázzanak a
tisztviselők, mert amikor majd
ők következnek, ki fogják hasz-
nálni azt a hatalmat, amelyet a
mostani törvényhozás szerez a
mindenkori kormányának. A jövőre
nézve tehát ezt helyezik kilátásba
a velük nem érző tisztviselőknek.
Igy értelmezik ők az egyéni sza-
badságot, a tisztviselők függet-
lenségét és véleménynyilvánítási
szabadságát.

A képviselőház brutális hang-
jaitól megvadult közélet hű tükré-
vé lett a sajtó, amelyben olyan
hang kezdett uralkodni, hogy jó-
ízű, békés olvasó borzadva
menekült tőle. Ez a terroristiku-
s, sokszor alacsony csapszéki
tónus, a könnyelmű rágalmozások
hajhászás, melyek az államalkotó
tekintélyek lejáratására vezettek,
olyan sajtóellenes hangulatot ter-
emtettek, hogy ennek okvetlen
beállott következménye lett a
sajtóreform. Most aztán felcsaptak
ők a sajtószabadság-védelmezőivé
és ezt oly módon teszik, hogy a
képviselethez elvadult hangját
megsokszorozva intonálják a saj-
tójukban, ugyanott megfenyeget-
nek mindenkit, akinek a sajtó-
reform tekintetében más vélemé-
nye van, mert nekik a sajtószab-
adság is csak arra való, hogy
abban a maguk politikai céljaira
brutalizáljanak, de tiltakoznak és
lehurrognak minden ellenvéle-
ményt s ha régi írók és publi-
cisták mérsékletre intenek, azo-
kat a sajtószabadság címén való-
sággal üldözőbe veszik. Igy értel-
mezik ők a sajtószabadságot.

A szólásszabadság az egyéni
szabadság és a sajtószabadság e
vitézei egyébként minden egy-
öntetű politikai programm hiján
vannak szövetségben. Ha máról

holnapra beteljesednék mohó vá-
gyódásuk, s a kormányt csak-
ugyan kézbe kapnák, a legnagyobb
zavarban volnának a kormány-
programm tekintetében. Mert az
csak nem lenne kormánypro-
grammá tehető, hogy gróf Károlyi
Mihály gyűlöli Tisza Istvánt, mert
hiszen a Tisza megbuktatása is
tárgyaltanná lenne már. Mi lenne
tehát az ő tárgyi programmuk?
Ha egyikük másiktól ezt kér-
dezzük, rendszerint azt válaszol-
ják, csak egyszer legyünk kor-
mányon, aztán majd meglátjuk.
Ez a felfogás pedig teljesen azo-
nos az újpesti tanu felfogásával,
aki, mikor tőle azt kérdezték,
hogy mire megy tanunak, azt
válaszolta, hogy ami találkozik.
Az egyesült ellenzék új koalíciója
szintén azzal törtét a kormányra,
hogy programmjává majd azt teszi
ami találkozik.

Két miniszteri rendelet.

*
A külföldi katon-
kötelesek lakcime.

*
Késedelem a pótvásárok körül.

— nov. 19.

Zemplénnérmegye hivatalos lap-
jának legutóbb megjelent száma két
miniszteri rendeletet közöl, melyeket
közérdekű voltuknál fogva alább is-
mertetünk:

A kivándorlók lakcíme.

Az egyik rendeletet Hazai Samu
báró honvédelmi miniszter bocsátotta
ki s ebben érdekesek azok az utmu-
tatások, melyeket a miniszter a kül-
földi hadkötelesek lakcímeinek kipu-
hatolására a hatóságoknak ad. A ren-
delet ezeket mondja:

Tapasztalván, hogy a külföldön
tartózkodó és az állítási kötelezettsé-
gük teljesítésére felszólítandó állítás-
köteleseknek a külföldi lakcímét a
hozzám érkezett felterjesztésekben
rendkívül hiányosan jelentik be, az
ebben a tekintetben követendő eljá-
rás szabályozása végett az alább kö-
vetkezőket rendelem.

Mint hogy külföldön az egyes ál-
lamokban szintén igen sok a hasonló
nevű város, oly ebből, hogy az ér-
demleges intézkedés részemről hala-
déktalanul megtehető és az ügyira-
toknak kiegészítés céljából való visz-
szaküldése elkerülhető legyen, az
európai külföldön tartózkodóknál a
lakcímet, a város (a helység), az
állam és a tartományok nevét, az
Európán kívül külföldön pedig, főleg
az amerikai Egyesült Államokban

annak az államnak és kerületnek
(grófság, county) a nevét is feltelle-
nül magában kell foglalnia, amelyben
az illető város (helység) fekszik.

Ugy az európai, mint az Európán
kívüli külföldön, különösen Ameriká-
ban, ahol bejelentő kötelezettség, il-
letőleg ezen az alapon vezetett rend-
őrségi nyilvántartás nincsen, a na-
gyobb városokban tartózkodó állítás-
köteleseknek közelebbi lakcíme, ne-
vezetesen a városrészt, az utca neve,
vagy száma és a házszám is különös
gonddal megállapítandó.

Ebben a tekintetben különösen
megbízható támpontul szolgálhat a
haza küldött levelek borítékai, ille-
tőleg a borítékokon levő bélyegek
postai felülbélyegzése, valamint az
Amerikából haza érkezett leveleknél
sok esetben a borítékok hátlapjára a
levélírók részéről ráírt teljes címek.
Megjegyzem, hogy ezeknél az utó-
biaknál az utcának (rövidítve: Str.),
a sugár (kör) utnak (rövidítve: Ave),
az utnak (rövidítve: Rd.) és a térnek
(rövidítve: Pl.), vagy neve, vagy
száma van és a postaszekrény (Box)
szintén számmal jeleztetik, amelyet
az ottani postahivatalban rendszerint
vagy maga az állításköteles, vagy a
munkaadója bérel és amelyből a le-
velek maguk a bérlők által szedet-
nek ki.

A pontos lakcímehez szükségesek
ezek az adatok, tehát az azokhoz tar-
tozó összes jelekkel és rövidítésekkel
együtt, a puhatolási jegyzőkönyvekbe,
illetőleg az erre vonatkozó jelenté-
sekbe pontosan és olvashatóan írva
veendő fel.

Felhívom ennél fogva a törvény-
hatóságot, utasítsa a járási tisztvisel-
őket és a puhatolást eszközölő elő-
járóságokat, hogy a külföldön tartó-
zkodó állításkötelesek puhatolásánál a
a fent elmondottak szem előtt tartása
mellett járjanak el, vagyis a szülők,
a rokonok és a hozzátartozók részé-
ről bementett összes adatokat pon-
tosan és olvashatóan jelentseék be, a
katonai ügyek ellátásával megbízott
központi tisztviselőnek pedig különö-
sen kötelességévé teszem, hogy az
erre vonatkozó jelentéseket, illetőleg
a hozzám teendő e részbeni felterjesz-
téseket, amelyek minden egyes állí-
táskötelestől vonatkozólag külön-
külön terjesztendőek elő, mindannyiszor
alapos felülbírálat alá vonja.

A pótvásárok.

Báró Ghyllányi földművelésügyi
miniszter a pótvásárok dolgában a
következőket rendelte el:

Több ízben tapasztaltam, hogy
a vásárok áthelyezése és pótvásárok
engedélyezése iránt előtérjesztett kér-
vények elkésztett terjesztetnek fel
hozzám oly módon, hogy az áthe-
lyezni kért vásár kérelmezett határ-
napját, illetőleg a kért pótvásár nap-
ját csak pár napi időköz választja el
a kérvénynek a vezetésem alatt álló
miniszteriumba való érkezés napjától
s így a kérelmezett vásáráthelyezés,
illetőleg pótvásár esetleges engedélye-
zése esetén gyakran csak egy-két nap
áll rendelkezésre folyamodó vásár-
jogtulajdonosoknak arra, hogy a pót-
vásár, illetőleg az áthelyezett vásár

Karácsonyi vásár nov. 16-án kezdődik
Fischer Zestvérek divatruházában
Sátoraljaújhely.

VÉGE

1